

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1910

Vragen van de leden **Vos** en **Samsom** (beiden PvdA) aan de minister en de staatssecretaris van Economische Zaken over *ondoorzichtige en complexe aanbiedingen van energieleveranciers* (ingezonden 17 februari 2010).

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken) (ontvangen 15 maart 2010).

Vraag 1 en 2

Bent u op de hoogte dat energieleveranciers steeds complexere proposities lanceren die voor de consument in beginsel al moeilijk te begrijpen zijn en waarbij het door de consument bovendien achteraf niet meer te controleren is of de daadwerkelijke kosten overeenkomen met de oorspronkelijke aanbieding?

Deelt u de mening dat de aanbiedingen die de energieleveranciers aan de consument, doen volgens het principe «What you see is what you get» eenduidig en begrijpelijk zouden moeten zijn en dat de afrekening daarvan achteraf ook eenvoudig controleerbaar zou moeten zijn?

Antwoord 1 en 2

Het is belangrijk dat leveranciers hun aanbiedingen en rekeningen zo overzichtelijk en transparant mogelijk presenteren. Uit de monitoring van de NMa van de consumentenmarkt, blijkt dat sinds de liberalisering van de energiemarkt het aantal producten (tarieven, contractvormen en kortingssystemen) is toegenomen. Er valt steeds meer te kiezen. Een groot en divers aanbod van producten maakt het mogelijk dat consumenten meer op hun specifieke situatie toegesneden producten kunnen selecteren, maar maakt het keuzeproces ook complexer. Het is dus belangrijk dat het aanbod transparant is.

Met het oog op deze transparantie heeft de NMa per 1 januari de Richtsnoeren Informatieverstrekking Energieleveranciers aan Consumenten verscherpt. In deze richtsnoeren is aangegeven welke onderdelen van de tarieven op welke wijze door de leveranciers moeten worden weergegeven. Ook wordt door de NMa in overleg met de sector gewerkt aan de richtlijn Betere Energie Nota. Doel van deze richtlijn is dat de consument zijn energierekening beter kan begrijpen en dat de consument de mogelijkheid krijgt zijn leverancier te verzoeken nadere informatie te verstrekken zodat hij de gemiddelde tarieven van de energierekening kan uitrekenen. De verwachting is dat de richtlijn in maart 2010 ingaat.

Vraag 3

Deelt u de mening dat door het complexer maken van proposities, zoals ook is gebeurd bij financiële producten («woekerpolissen») de markt minder transparanter wordt, waardoor de marktwerking verslechtert en het risico ontstaat dat consumenten gedupeerd worden en naderhand ook weer gecompenseerd moeten worden?

Antwoord 3

Een groter en diverser aanbod betekent enerzijds dat er meer te kiezen valt en anderzijds dat het kiezen complexer wordt. Dit stelt eisen aan transparantie en deze worden – zoals ik ook hiervoor aangaf – aangescherpt. Een vergelijking met woekerpolissen is hier niet aan de orde. Kern van de woekerpolissen in de financiële sector was dat aanbieders, in verhouding tot de prijs van het product, relatief hoge marges behaalden. Voor levering van energie geldt dat de NMa elk tarief toetst op redelijkheid in het kader van de zogenaamde vangnetregulering. Via de vangnetregulering is wettelijk toezicht geregeld op prijzen die leveranciers vragen. De NMa heeft de bevoegdheid om de leveringstarieven voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas te beoordelen op redelijkheid en eventueel in te grijpen door vaststelling van een maximumtarief. Hierdoor worden consumenten beschermd tegen te hoge tarieven en wordt voorkomen dat woekermarges kunnen worden behaald op leveringstarieven voor energie.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de Energiekamer zodanig toezicht moet houden dat energiebedrijven gedwongen worden om volgens het principe van «What you see is what you get» overzichtelijke prijsvoorstellen zouden moeten doen aan consumenten?

Antwoord 4

Ja. Ik verwees al naar de Richtsnoeren Informatieverstrekking, de richtlijn Betere Energie Nota en de toetsing vooraf van nieuwe tarieven door de NMa. Ook houdt de NMa toezicht op klantenwerving door energieleveranciers o.a. door deze te bezien in het licht van de richtsnoeren Informatieverstrekking. De Consumentenautoriteit houdt toezicht op de naleving van de wet Oneerlijke Handelspraktijken en de Colportagewet.

Vraag 5

Overweegt u een «format» in te stellen met een vast aantal gegevens zodat het voor consumenten mogelijk wordt om verschillende energiebedrijven goed met elkaar te kunnen vergelijken? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja. Op initiatief van de Tweede Kamer is in het wetsvoorstel marktmodel een bepaling opgenomen die het modelcontract invoert. Dit modelcontract zal, na inwerkingtreding van het wetsvoorstel en na consultatie van organisaties van leveranciers, netbeheerders en afnemers door de NMa worden vastgesteld. Doordat leveranciers aan afnemers een modelcontract moeten aanbieden, naast hun andere vrije contractvormen, wordt het makkelijker om energiebedrijven met elkaar te vergelijken en zo de aantrekkelijkste aanbieder te selecteren.

Vraag 6

Bent u bereid van overheidswege een vergelijkingssite, vergelijkbaar met kiesbeter.nl voor de zorgverzekeringen, aan te bieden waardoor consumenten weer beter door de bomen het bos kunnen zien? Zo nee, waarom niet? Op dit moment zijn er verschillende prijsvergelijkingssites die voorzien in de behoefte van consumenten om energietarieven te vergelijken. Ik noem in dit verband ook graag een recent initiatief van de Consumentenbond. De bond heeft aangekondigd dat haar leden vanaf eind maart op de website van de Consumentenbond de mogelijkheid krijgen verschillende aanbiedingen van energieleveranciers met elkaar te vergelijken.

Antwoord 6

De kwaliteit en betrouwbaarheid van de sites moet goed zijn. De NMa doet hier periodiek onderzoek naar en heeft geconcludeerd dat de consument met vertrouwen de vergelijkingssites kan raadplegen. Ik heb daarom op dit moment geen reden om van overheidswege een vergelijkingssite aan te bieden. Ook in 2010 is de NMa gestart met een onderzoek naar prijsvergelijkingssites. De resultaten hiervan zullen worden gepubliceerd. Indien de uitkomsten aanleiding geven tot maatregelen van de kant van de overheid zal ik u hier natuurlijk over informeren.